

Praktisk taget fri skadegørere

En række planter, der handles i eller mellem EU-landene eller importeres til EU skal være praktisk taget fri for skadegørere, som påvirker planternes kvalitet og anvendelighed.

En række alvorlige planteskadegørere – **karantæneskadegørere** - må ikke spredes i EU¹. Disse skadegørere må derfor heller ikke findes på planter, der sælges i EU. Desuden kræver de fælles EU-regler², at en række planter, der handles i eller mellem EU-landene eller importeres til EU, også skal være **praktisk taget fri** for skadegørere, som påvirker planternes kvalitet og anvendelighed³.

Det drejer sig om følgende planter:

- Prydplanteformeringsmateriale*
- Frugtplanter*
- Frugtplanteformeringsmateriale*
- Grønsagsplanter*
- Grønsagsplanteformeringsmateriale*
- Forstligt formeringsmateriale

Sagt på en anden måde omfatter det alle planter⁴ undtagen færdig-dyrkede prydplanter klar til salg til den endelige forbruger.

For alle, der enten producerer, sælger, køber eller kontrollerer disse planter, er det vigtigt at vide hvad begrebet praktisk taget fri dækker over.

I den følgende liste over væksthushplanter og frilandsplanter er det – for særlige planteskadegørere – angivet, hvor stor en del af planterne, der på salgs-tidspunktet højst må være angrebet af de nævnte skadegørere.

Listen med eksempler på skadegørere og tolerancer vil løbende blive ajourført af Landbrugsstyrelsen på grundlag af erfaringer fra Danmark og de øvrige EU-lande.

* Ved en gros-salg af disse planter i EU, skal planterne følges af et leverandør-dokument. Betegnelsen EF-kvalitet på dokumentet betyder bl.a., at planterne er praktisk taget fri for skadegørere, der påvirker materialets kvalitet og anvendelighed.

¹ Findes i Kommissionens gennemførselsforordning (EU) 2019/2072 af 28. november 2019

² Kommissionsdirektiverne 2008/90/EC, 93/49/EEC og 93/61/EEC. I bilagene til disse direktiver er fremhævet nogle af disse praktisk taget fri skadegørere for bestemte slægter/arter.

³ §8 i bekendtgørelse nr. 652 af 01. juni 2023 om prydplanteformeringsmateriale, bekendtgørelse nr. 1150 af 20. juli 2022 om grønsagsplanter og grønsagsplanteformeringsmateriale samt bilag 5 i bekendtgørelse nr. 653 af 01. juni 2023 om frugtplanter og frugtplanteformeringsmateriale.

⁴ Planter skal i denne sammenhæng forstås som planter til plantning, dvs. planter som er plantet og skal forblive plantet eller genplantes og planter der ikke er plantet, men som skal plantes. Frø af prydplanter og frugtplanter er også omfattet jf. §2 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 652 af 01. juni 2023 om prydplanteformeringsmateriale og §2 stk. 5 i bekendtgørelse nr. 653 af 01. juni 2023 om frugtplanter og frugtplanteformeringsmateriale.

Væksthusplanter

Skadedyr	Tolerance	Primær værtplante
<i>Bemisia tabaci</i>	0,1 %	
Bladlus	2 %	
Bladnematoder	0,1 %	
Dværgmider	0,5 %	
<i>Frankliniella occidentalis</i>	0,1 %	
Mellus	2 %	
<i>Meloidogyne</i> spp.	1 %	
Minerfluer	1 %	
Skjoldlus	1 %	
Spindemider	2 %	
Øvrige trips	2 %	

Bakterier		
Alle plantepatogene bakterier	0,5 %	

Svampe		
Bladpletsyge	2 %	
Bladskimmel	2 %	
<i>Fusarium</i> (karbårne)	2 %	
<i>Fusarium foetens</i>	0 %	<i>Begonia</i>
Meldug (<i>Oidium</i>)	0,1 %	<i>Euphorbia pulcherrima</i>
Meldug	2 %	
<i>Plasmodiophora brassicae</i> , kålbrok	0,1 %	
Rust	0,1 %	
<i>Septoria apiicola</i>	0,1 %	
<i>Verticillium albo-atrum</i> og <i>dahliae</i>	2 %	

Virus		
Impatiens necrotic spot virus	0 %	
Pepinomosaikvirus	0 %	Tomatplanter
Tomato spotted wilt virus	0 %	
Andre plantepatogene vira*	2 %*	

* (I planter af følgende slægter kan accepteres mere end 2 % virus: *Abutilon*, *Dipladenia*, *Euphorbia milii*, *Guzmania*, *Hydrangea*, *Kalanchoë*, og slægter under *Orchidaceae*)

Bemærk, at alle skadegørere – der påvirker planternes kvalitet og anvendelighed - vil kunne medføre forbud mod omsætning.

Frilandsplanter

Skadedyr	Tolerance	Primær værtplante
<i>Agrilus sinuatus</i> (tjørnepragt bille)	2 %	<i>Crataegus</i> , <i>Pyrus</i> og andre værtplanter
Bladlus (fritlevende)	2 %	<i>Rubus</i>
Bladlus (bøgebladlus)	30 %	<i>Fagus</i>
Bladnematoder	2 %	
Bladnematoder (<i>Aphelenchoides</i>)	0,5 %	<i>Fragaria</i> , <i>Ribes</i> , <i>Narcissus</i>
Dværgmider	2 %	
<i>Eriosoma lanigerum</i> (blodlus)	0,5 %	<i>Malus</i> , <i>Pyrus</i> og <i>Cydonia</i>
Knopgalmider	0,5 %	<i>Corylus</i> og <i>Ribes</i>
Galmider	10 %	<i>Prunus</i>
<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>	0 %	
Skjoldlus	5 %	
Stængelnematoder	2 %	
Stængelnematoder (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	0,5 %	<i>Fragaria</i>
Øresnudebiller	5 %	angreb af larver i containerkulturer

Bakterier		
Plantepatogene bakterier	2 %	

Svampe		
<i>Colletotrichum acutatum</i>	0 %	<i>Fragaria</i>
<i>Nectria galligena</i> , frugttrækræft	2 %	
<i>Phytophthora cactorum</i>	0,5 %	<i>Fragaria</i>
<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i>	0,1 %	<i>Rubus</i>
Tjørnerust (grenrust)/ Enebærtungerust og andre rustsvampe	2 %	<i>Crataegus</i> / <i>Juniperus</i> m.fl
Pæregitterrust (grenrust)/ Enebærbævrerust	5 %	<i>Pyrus</i> / <i>Juniperus</i>
<i>Sclerotium cepivorum</i>	0,5 %	
Skurv	5 %	
grenstadier af skurvangreb		
<i>Verticillium albo-atrum</i> og <i>dahliae</i>	2 %	<i>Fragaria</i> , <i>Rosa</i> , frugttræer og -buske
<i>Verticillium albo-atrum</i> og <i>dahliae</i>	5 %	løvtræer

Virus		
Plantepatogene vira	0,5 %	<i>Fragaria</i> , <i>Rubus</i> , <i>Ribes</i> , frugttræer
Plantepatogene vira	2 %	øvrige planter undtagen <i>Wisteria</i> og <i>Daphne</i> .

Bemærk, at alle skadegørere – der påvirker planternes kvalitet og anvendelighed - vil kunne medføre forbud mod omsætning.